

1. Als God spreekt

'Het ware licht, dat in de wereld moest komen...'

Johannes begint zijn evangelie met magistrale, beeldende woorden.

Die woorden heeft hij niet zomaar bedacht, maar klinken als een echo van het allereerste begin van de bijbel, het scheppingsepos, waarin we horen, hoe in het begin chaos, leegte en duisternis is.

Maar dan spreekt God: 'Er zal licht zijn', en dan is er licht!

Als Gods woord wordt gesproken gebeurt er werkelijk iets.

Als God spreekt komt er licht in de duisternis, orde in chaos, bevrijding uit nood.

Waar God spreekt ontstaat er uitzicht en toekomst.....

Waarom nu op kerstmorgen deze grote woorden, waar we niet zo gemakkelijk bij komen en die op het eerste gehoor ons zelfs een beetje op afstand zetten?

Gaat het alleen maar over God? Of misschien toch ook over ons?

2. Incarnatie

Bij kerstmis denken wij allereerst aan het geboorteverhaal

zoals dat in de nachtmis uit het evangelie van Lucas heeft geklonken.

Dat spreekt natuurlijk enorm aan met heel concreet Jozef en Maria en hun pasgeboren baby, met eenvoudige herders met hun schapen,

met engelen en de ster, die de wijzen uit het oosten de weg wijst.

Dat spreekt tot onze verbeelding en vertedert.

Wel even wat anders dan de lezingen van vandaag. Of toch niet?

Wat vieren we nu eigenlijk met kerstmis?

In de theologie spreken we van het feest van de 'incarnatie'. Gods Woord, dat in een mens, in mensen, vlees en bloed wordt. In het kerstverhaal volgens Lucas wordt die incarnatie van God verhaald midden in de duisternis van de wereld, zoals die zich manifesteert in een kind, dat 's nachts geboren wordt in armelijke omstandigheden, met in eerste instantie alleen maar onaanzienlijke mensen eromheen, zoals de herders. Maar dan zijn er de engelen, boodschappers van God, die verkondigen, dat juist in dit kleine, kwetsbare kind God zelf in ons midden komt wonen om zo licht te brengen in wat donker en zwaar is. Ook dit zijn beelden, die teruggaan op oude teksten van profeten, die in wezen hetzelfde willen verkondigen als Johannes in zijn woorden van vandaag. We vieren, dat God naar ons wil omzien en bevrijdend onder ons wil wonen. We vieren, dat hij niet alleen ooit in het begin heeft gesproken, maar dat zijn scheppende Woord er altijd al was en is, dat dit Woord in Jezus, Gods levende Woord bij uitstek, manifest is geworden.

3. Licht in duisternis

'Het ware licht, dat in de wereld moest komen....' 'De duisternis kon het licht niet aan', horen we bij Johannes.

We weten maar al te goed, momenteel misschien wel sterker dan voorheen, dat het chaos is in de wereld. Ik hoef hier niet op te sommen, wat via de media schrijnend naar ons toekomt. Maar ook dichtbij ondervinden we meer dan ons lief is ontredde, geweld, verdriet en pijn. Menselijk leven, waar maar ook, is altijd verbonden met gebrokenheid en kwaad, merkt Erik Borgman op in een recent artikel in Trouw. Dat betekent, dat niet eens, ooit, Gods verlossende en bevrijdende woord vlees en bloed is geworden, maar dat dit telkens weer in mensen tot leven moet komen.

4. Aandacht en zorg voor elkaar

Ik las ergens op een kerstkaart: 'God kijkt ons aan met menselijke ogen'.

Ik realiseerde me ineens, dat hierin iets heel kostbaars doorklinkt, dat de betekenis van kerstmis wat dichterbij kan brengen.

Mensen hebben Jezus ervaren als iemand die ze aankijkt, ook echt ziet staan en met zijn woorden en heel zijn doen licht en perspectief brengt in hun leven. Hij laat steeds merken, dat jij belangrijk bent in zijn ogen, niet om wat je presteert, maar heel gewoon om wie je bent. Die gewone herders bijvoorbeeld, die Samaritaanse vrouw bij de put, die kleine tollenaar Zacheüs, die blinde, die weer wilde zien, die melaatse, die aangeraakt wil worden...

Nieuwsgierigheid en aandacht voor de ander zijn bouwstenen voor een gemeenschap en leiden tot ontmoetingen, die betekenis hebben, staat in de kerstwens van de Universiteit Tilburg. Ook wij kunnen in onze aandacht en zorg voor elkaar verlossend en bevrijdend zijn als we elkaar belangrijk vinden, laten merken dat we elkaar nodig hebben.

In de Dialoog van Catharina van Siëna horen we God tegen haar zeggen: 'Ik heb jullie allemaal geschapen met verschillende talenten en mogelijkheden, zodat jullie elkaar nodig zouden hebben'. Niets is erger, dan niet gezien en gekend worden, beschouwd worden als onnut, als lastpost. Zo moeten vele vreemdelingen zich voelen die hier een bestaan proberen op te bouwen, of mensen die buiten de boot vallen, die niet gemakkelijk meekomen in de wereld van succes en snelheid. Dan hoor je er niet bij. Maar de kerstboodschap is, dat elk mens een kind van God is, dat God ons aankijkt met menselijke ogen, met de ogen van een kind. En misschien wel het meest met de ogen van kleine en kwetsbare mensen. Kunnen wij dat aan? Erkennen wij echt, dat we deze mensen nodig hebben om wie ze zijn? Dat we elkaar nodig hebben?

5. Midden onder ons

In de ogen van de wereld, zelfs in de ogen van de bisschoppen, zijn wij hier maar een kleine onbeduidende gemeenschap.

Het kerstverhaal begon ook op een onbeduidende plek, een stal met een kind in een kribbe, wat vuile ongeletterde herders met hun schapen.

Maar in het ogenschijnlijk onbeduidende kan juist licht schuilen, Gods licht, waar mensen met elkaar zijn scheppende Woord gewoon in het leven van alledag spreken en handen en voeten geven. Kleine lichtjes gedragen door dat grote Licht, dat Woord, dat chaos ordent, dat licht brengt in onze duisternis.

Dan zal het ware licht stralen en wordt Gods Woord telkens weer vlees en bloed, midden onder ons.

Dat het zo moge zijn.

ZALIG KERSTFEEST.